

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Správa o výsledku kontroly postupu daňových orgánov pri vymáhaní daňových nedoplatkov a efektívnosti procesu ich vymáhania

Najvyšší kontrolný úrad Slovenskej republiky (ďalej „NKÚ SR“) vykonal podľa plánu kontrolnej činnosti NKÚ SR na rok 2011 kontrolu postupu daňových orgánov pri vymáhaní daňových nedoplatkov a efektívnosti procesu ich vymáhania.

Účelom kontrolnej akcie bolo preveriť efektívnosť systému vymáhania daňových nedoplatkov so zameraním na včasnosť postupu daňových orgánov pri ich vymáhaní; overiť, či správca dane dôsledne eviduje daňové nedoplatky, využíva všetky možnosti na ich vymáhanie, dodržiava zákonné podmienky na presun nevyožiteľných nedoplatkov do pomocnej evidencie a pri odpísaní daňových nedoplatkov postupuje v súlade so zákonom.

Predmetom kontrolnej akcie bolo:

- Vyhodnotenie monitorovania stavu a vývoja daňových nedoplatkov správcom dane so zameraním na príčiny ich vzniku a opatrení prijatých za účelom eliminácie rizika ich rastu.
- Preverenie účinnosti opatrení prijatých daňovou správou na zvýšenie efektívnosti vymáhania daňových nedoplatkov.
- Vyhodnotenie efektívnosti procesu vymáhania daňových nedoplatkov z pohľadu úkonov realizovaných exekútorom.
- Preverenie účinnosti ukazovateľov prijatých daňovou správou na zvýšenie výkonnosti a efektívnosti daňovej exekúcie v procese vymáhania daňových nedoplatkov.
- Preverenie hospodárnosti procesu vymáhania daňových nedoplatkov.
- Preverenie zákonných postupov správcu dane pri evidovaní daňových nedoplatkov v evidencii štátnych príjmov a postupov v daňovom exekučnom konaní.

Kontrola bola vykonaná v 9 daňových úradoch (ďalej len „DÚ“): Bratislava I, Bratislava IV, Trnava, Nitra II, Banská Bystrica II, Prešov I, Košice II, Žilina I, Považská Bystrica. Výber kontrolovaných subjektov bol uskutočnený na základe posúdenia nárastu objemu daňových nedoplatkov evidovaných v pomocnej evidencii, podielu nevyožiteľných daňových nedoplatkov na celkovom objeme daňových nedoplatkov, ako aj posúdenia výšky objemu vymožitelných daňových nedoplatkov, ktoré naplňajú príjmovú časť štátneho rozpočtu SR (ďalej len „ŠR“). Kontrolovaným obdobím bol rok 2010 a 1. polrok 2011. Na kontrolu bolo vybraných celkom 342 daňových subjektov, resp. daňových dlžníkov voči ktorým správca dane v evidencii štátnych príjmov k 31.12.2010 evidoval daňový nedoplatok.

1. Ciele daňovej správy SR

V rámci preverovania existencie cieľov daňovej správy stanovených pre kontrolovanú oblasť bolo zistené, že na základe strategických zámerov vlády SR, Ministerstva financií SR (ďalej len „MF SR“) a Daňového riaditeľstva SR (ďalej len „DR SR“) bol definovaný strategický cieľ daňovej správy pre oblasť daňovej exekúcie na roky 2008 až 2010, a to „Zvýšenou efektívnosťou exekučnej činnosti dosiahnuť plnenie stanoveného ročného smerného čísla vymáhania daňových nedoplatkov“.

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Manažment DÚ mal pozorne monitorovať vývoj novovzniknutých daňových nedoplatkov a okamžite prijímať opatrenia na elimináciu ich rastu. Ďalej hľadať a využívať všetky možnosti ktoré povedú k znižovaniu či odpisovaniu nevymožiteľných daňových nedoplatkov.

Na splnenie strategického cieľa boli zadefinované konkrétne úlohy, najmä:

- monitorovať stav a vývoj daňových nedoplatkov,
- zamerať sa na včasné odstúpenie novovzniknutých daňových nedoplatkov,
- bez zbytočného odkladu vykonať úkony smerujúce k zisťovaniu majetku a začať vymáhať daňový nedoplatok,
- priebežne presúvať nevymožiteľné daňové nedoplatky do pomocnej evidencie,
- dosiahnuť efektivitu exekučnej činnosti na úrovni 22 %.

Na roky 2011 až 2014 bol stanovený strategický cieľ daňovej správy: „Zvýšiť efektivitu kontroly daní a daňovej exekúcie“.

Strategický plán vytvára základný rámec pre všetky aktivity daňovej správy, ktoré sú rozpracované na uvedené obdobie. Strategické ciele, strategická mapa a strategický plán daňových orgánov SR boli schválené vedením DR SR. Jednotlivé ciele a zámery boli rozpracované do konkrétnych úloh ako karta vyrovnaných výkonov, plán hlavných úloh DR SR a ďalších, ktorých plnenie je pravidelne sledované a vyhodnocované, napríklad:

- zamerať sa na prevenciu proti vzniku daňového nedoplatku,
- sústrediť pozornosť na vymáhanie novovzniknutých daňových nedoplatkov, v čo najkratšom čase od ich vzniku,
- stanoviť priority a zabezpečiť jednotný postup pri vymáhaní daňových nedoplatkov podľa existujúcej legislatívy tak, aby táto činnosť bola efektívna, hospodárna a priniesla zvýšenie príjmov ŠR,
- realizovať prednostne dražby hnutelných a nehnuteľných vecí, kde záložné právo správcu dane je zriadené ako prvé v poradí.

Ďalšie úlohy na splnenie strategického cieľa boli zadefinované nasledovne:

- zvýšiť objem vymožiteľných daňových nedoplatkov do ŠR medziročne minimálne o 5 %,
- zabráňovať vzniku nových daňových nedoplatkov tým, že v priebehu daňovej kontroly sa bude uplatňovať inštitút predbežného opatrenia,
- zameriavať sa na novovzniknuté a na najvyššie daňové nedoplatky a využívať rýchle a nízko nákladové spôsoby daňovej exekúcie,
- monitorovať daňové nedoplatky nad 30 000 eur,
- zreálnovať stav vymožiteľných daňových nedoplatkov, sledovať a dokumentovať splnenie zákonných podmienok pri priebežnom presúvaní nevymožiteľných daňových nedoplatkov do pomocnej evidencie,
- vytvárať mesačné prehľady o pohybe v objeme daňových nedoplatkov presunutých do pomocnej evidencie a pravidelne upozorňovať na povinnosť zisťovať majetok daňových dlžníkov.

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

2. Charakteristika kontrolovaných subjektov z pohľadu zabezpečenia procesu vymáhania daňových nedoplatkov

V čase výkonu kontroly vyplývala pôsobnosť a kompetencie DR SR zo zákona č. 150/2001 Z. z. o daňových orgánoch, ktorý zároveň upravoval organizáciu a pôsobnosť daňových orgánov vo veciach správy daní. DR SR bolo z hľadiska právnej formy rozpočtovou organizáciou, ktorá bola svojimi príjmami a výdavkami napojená na štátny rozpočet prostredníctvom kapitoly MF SR.

Na úrovni DR SR bolo vymáhanie daňových nedoplatkov v kompetencii sekcie kontroly daní a daňovej exekúcie. Na úrovni DÚ zabezpečovali vymáhanie daňových nedoplatkov exekútori správcu dane v rámci exekučných oddelení, ktorí vykonávali najmä úkony súvisiace s vydávaním rozhodnutí v procese daňovej exekúcie, činnosti súvisiace s vymáhaním a zabezpečením daňového nedoplatku, úkony súvisiace s vyhlásením konkurzu a s prihlasovaním pohľadávok štátu do konkurzu, reštrukturalizácie a likvidácie, miestne zisťovania, spoluprácu s ostatnými organizačnými útvarmi, inými orgánmi a organizáciami pri plnení úloh.

V daňovej správe v oblasti daňovej exekúcie pracovalo k 31.12.2010 celkom 314,5 zamestnancov, čo bolo 5,6 % z priemerného prepočítaného počtu 5 698 zamestnancov daňovej správy. Podľa poznatkov a skúseností vyspelých daňových správ optimálny počet zamestnancov na úseku daňových exekúcií by mal predstavovať 10 % z celkového stavu zamestnancov (Zdroj: DR SR). Na základe uvedeného možno konštatovať stav dlhodobo nedostatočného personálneho zabezpečenia tohto úseku činnosti. Dlhoročné skúsenosti potvrdzujú fakt, že najefektívnejším spôsobom núteného výberu daní je zabezpečenie daňovej exekúcie práve vlastnými zamestnancami daňovej správy.

DR SR považovalo za optimálne riešenie stanovenia počtu exekútorov prehodnotenie ich počtu v nadväznosti na počet správcov, s prihliadnutím na počet daňových subjektov a ich právnu subjektivitu.

Prehľad vývoja počtu exekútorov v daňovej správe za obdobie rokov 2006 až 2010

	2006	2007	2008	2009	2010
Počet exekútorov	342,2	322,7	319,5	314,5	314,5
Priemerný prepočítaný počet zamestnancov	6 035	5 925	5 731	5 730	5 698
% podiel exekútorov	5,7 %	5,5 %	5,6 %	5,5 %	5,6 %

(Zdroj: DR SR)

Z pohľadu zabezpečenia procesu vymáhania daňových nedoplatkov možno konštatovať, že aj napriek rastúcemu počtu registrovaných daňových subjektov a adekvátne k tomu pribúdajúcemu počtu a objemu daňových nedoplatkov dochádza k znižovaniu stavu exekútorov v daňovej správe bez ohľadu na zvýšenie objemu činností exekútorov pri vymáhaní daňových nedoplatkov.

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

3. Vyhodnotenie monitorovania stavu a vývoja daňových nedoplatkov správcom dane so zameraním na príčiny ich vzniku a opatrení prijatých za účelom eliminácie rizika ich rastu

Prioritným poslaním daňovej správy je zabezpečenie príjmov ŠR. V prípadoch, kde si daňové subjekty dobrovoľne nesplnia svoje daňové povinnosti, vznikajú daňové nedoplatky. Daňová exekúcia je nútený výkon, ktorým sa vymáha úplné alebo čiastočné zaplatenie daňového nedoplatku alebo zaplatenie peňažných plnení uložených rozhodnutím. Ak daňový subjekt nezaplatí splatnú daň, dostáva sa do pozície daňového dlžníka. Vzniká daňový nedoplatok, na vymoženie ktorého exekútor, po preverení splnenia zákonných podmienok na začatie daňového exekučného konania vykoná z úradnej moci daňovú exekúciu.

Zo skúseností a poznatkov z predchádzajúcich kontrol NKÚ SR vyplýva, že sprievodným javom zvýšeného výberu daní je aj vznik daňových nedoplatkov.

Najmä od daňovej legislatívy závisí v akej miere daňové nedoplatky narastajú. V slovenskej legislatíve síce existujú zákonné nástroje na znižovanie vykazovaného stavu daňových nedoplatkov, ale ich využitie neprináša vždy očakávaný efekt, ktorým je naplnenie príjmovej časti ŠR. Takýmito nástrojmi boli v čase výkonu kontroly najmä:

- vymáhanie daňového nedoplatku exekúciou postihnuteľného majetku daňového dlžníka,
- postúpenie daňovej pohľadávky subjektov v konkurze alebo v likvidácii, na právnickú osobu so 100 % majetkovou účasťou štátu a od 01.01.2010 aj nevyožiteľného daňového nedoplatku u ktorého uplynulo viac ako 5 rokov od konca roka v ktorom vznikol,
- podanie návrhu na zrušenie obchodnej spoločnosti, ak boli splnené podmienky podľa Obchodného zákonníka,
- podanie návrhu na vyhlásenie konkurzu na daňový subjekt, ktorý je v omeškani s platením dane,
- započítanie daňovej pohľadávky voči daňovému dlžníkovi, ak daňový dlžník má zároveň pohľadávku voči štátnej rozpočtovej organizácii.

NKÚ SR kontrolou správnosti výkazníctva daňovej správy za oblasť evidencie a vymáhania daňových nedoplatkov z predloženej spisovej dokumentácie daňových dlžníkov, z mesačných správ a výstupov z aplikačného programového vybavenia daňového informačného systému správcu dane a zároveň aj z prehľadov monitorovania údajov o stave a vývoji daňových nedoplatkov zistil, že daňová správa:

- eviduje objem daňových nedoplatkov len kumulatívnym spôsobom od dátumu ich vzniku až do ich uhradenia, resp. zaniknutia,
- v rámci monitorovania vývoja stavu daňových nedoplatkov medziročne porovnáva len nárast alebo pokles v ich objeme v porovnaní k daňovým príjmom v bežnom roku, ako aj prírastky alebo úbytky ich porovnaním s konečným stavom predchádzajúceho roka,
- k 31.12.2010 evidovala daňové nedoplatky u 156 146 daňových dlžníkov v celkovom počte 1 014 978 nezaplatených daňových povinností po lehote splatnosti,
- za obdobie rokov 2008 až 2010 vykazovala každoročne pokles v plnení daňových príjmov ŠR, nárast celkového objemu daňových nedoplatkov a nárast podielu daňových nedoplatkov k daňovým príjmom ŠR.

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Vývoj objemu daňových nedoplatkov za obdobie rokov 2008 až 2010

Údaje za DR SR	k 31.12. 2008	k 31.12. 2009	k 31.12. 2010	2010 – 2009 (rozdiel)	2010 – 2008 (rozdiel)
Plnenie daňových príjmov (v tis. eur)	9 024 770	8 025 249	7 962 685	- 62 564	- 1 062 085
Objem daňových nedoplatkov (v tis. eur)	2 290 544	2 386 908	2 423 088	+ 36 180	+ 132 544
Podiel daňových nedoplatkov k daňovým príjmom (v %)	25,4 %	29,7 %	30,4 %	+ 0,7 %	+ 5,1 %
Daňoví dlžníci (počet)	149 313	159 466	156 146	- 3 320	+ 6 833

(zdroj DR SR)

Ďalšie kontrolou zistené skutočnosti o stave a vývoji daňových nedoplatkov v období rokov 2008 až 2010 sú podrobnejšie zdokumentované v prílohe č. 1 tejto správy.

Za účelom kategorizovania daňových nedoplatkov na tie, u ktorých je oprávnený predpoklad vymoženania a na tie, kde je len veľmi malá pravdepodobnosť ich zaplatenia, resp. vymoženania, DR SR evidovalo v riadnej evidencii vymožiteľné daňové nedoplatky, ktoré z celkových daňových nedoplatkov k 31.12.2010 tvorili sumu 837 933 tis. eur (34,6 % podiel) a v pomocnej evidencii daňové nedoplatky považované za nevymožiteľné, ktoré z celkových daňových nedoplatkov tvorili sumu 1 585 155 tis. eur (až 65,4 % podiel). Ako nevymožiteľné boli evidované v pomocnej evidencii aj daňové nedoplatky, resp. daňové pohľadávky voči daňovým dlžníkom, na ktorých bol vyhlásený konkurz, alebo ktorým bola povolená reštrukturalizácia a to vo výške 19 291 tis. eur.

Kontrolou bolo zistené, že najčastejším dôvodom pre ktorý správca dane daňový nedoplatok kvalifikoval ako nevymožiteľný bolo zistenie, že daňový dlžník nedisponuje majetkom postihnuteľným daňovou exekúciou.

Vývoj daňových nedoplatkov z pohľadu ich vymožiteľnosti

(v tis. eur)

Ukazovateľ	k 31.12. 2008	k 31.12. 2009	k 31.12. 2010	2010 – 2009 (rozdiel)	2010 – 2008 (rozdiel)
Objem daňových nedoplatkov celkom	2 290 544	2 386 908	2 423 088	+ 36 180	+ 132 544
z toho:					
- vymožiteľné daňové nedoplatky	711 085	737 165	837 933	+ 100 768	+ 126 848
- daňové nedoplatky v pomocnej evidencii	1 579 459	1 649 743	1 585 155	- 64 588	+ 5 696
z toho:					
- prihlásené daňové nedoplatky do reštrukturalizačného alebo konkurzného konania	36 295	18 989	19 291	+ 302	- 17 004
- nevymožiteľné daňové nedoplatky	1 543 164	1 630 754	1 565 864	- 64 890	+ 22 700
Podiel vymožiteľných daňových nedoplatkov na celkových daňových nedoplatkoch (v %)	31,0 %	30,9 %	34,6 %	+ 3,7 %	+ 3,5 %
Podiel nevymožiteľných daňových nedoplatkov na celkových daňových nedoplatkoch (v %)	69,0 %	69,1 %	65,4 %	- 3,7 %	- 3,5 %

(Zdroj: DR SR)

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

V rámci vyhodnotenia stavu a vývoja daňových nedoplatkov bolo zistené, že najvyšší podiel na celkových daňových nedoplatkoch tvorila daň z pridanej hodnoty (ďalej len „DPH“), pričom k 31.12.2010 predstavoval až 68,2 %. Nedoplatky na daniach z príjmov tvorili 26,8 %, z toho 8 % pripadalo na daň z príjmov fyzických osôb a 18,8 % na daň z príjmov právnických osôb. Z hľadiska právnej formy daňových subjektov boli najvyššie daňové nedoplatky evidované u spoločností s ručením obmedzeným a to vo výške 1 790 147 tis. eur (až 74 % podiel na celkovom objeme daňových nedoplatkov), pričom na DPH dlhovali celkom sumu 1 321 591 tis. eur.

Z prehľadu o vekovej štruktúre daňových nedoplatkov vyplýva, že DR SR evidovalo najvyšší objem daňových nedoplatkov u ktorých uplynulo viac ako 5 rokov po lehote ich splatnosti. Vymoženiu tejto skupiny daňových nedoplatkov bránila, resp. neustále bráni najmä skutočnosť, že sú evidované voči daňovým dlžníkom, ktorí nedisponujú žiadnym daňovou exekúciou postihnuteľným majetkom, alebo ich majetkové pomery neboli v čase ich vymáhania také, aby správca dane vymohol daňový nedoplatok v plnej výške. Možno konštatovať, že vymožitelnosť práva v súčasnom legislatívnom prostredí je v neprospech veriteľa (správca dane).

V roku 2010 bol v celkovom objeme nevymožiteľných daňových nedoplatkov zaznamenaný pokles najmä z dôvodu, že DR SR postúpilo daňové pohľadávky v konkurze, v likvidácii a nevymožiteľné daňové nedoplatky na Slovenskú konsolidačnú, a.s. K poklesu došlo aj odpísaním daňových nedoplatkov u právnických osôb, ktoré boli zrušené bez likvidácie a následne vymazané „ex off“ z obchodného registra. Tento pokles bol však bez pozitívneho dopadu na príjmovú časť ŠR.

V objeme nevymožiteľných daňových nedoplatkov v pomocnej evidencii tvorili najvyšší objem taktiež daňové nedoplatky na DPH, a to až vo výške 1 070 357 tis. eur (67,5 %). Aj z hľadiska právnej formy boli evidované najvyššie nevymožiteľné daňové nedoplatky opäť u spoločností s ručením obmedzeným, a to s podielom až 77,6 %. Druhý najvyšší podiel bol u fyzických osôb.

Kontrolou NKÚ SR bolo zistené, že správca dane tým, že nepostúpil všetky nevymožiteľné daňové nedoplatky, u ktorých uplynulo viac ako 5 rokov od konca roka v ktorom vznikli, na právnickú osobu so 100 % majetkovou účasťou štátu (konkrétne na Slovenskú konsolidačnú, a.s.), a to najneskôr do 31.12.2010, postupoval v rozpore s ustanovením § 65b ods. 8 v nadväznosti na § 110j ods. 2 zákona č. 511/1992 Zb. o správe daní a poplatkov a o zmenách v sústave územných finančných orgánov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o správe daní a poplatkov“). Nevymožiteľné daňové nedoplatky u ktorých uplynulo viac ako 5 rokov od konca roka v ktorom vznikli evidované k 31.12.2010 v celkovom objeme 361 670 tis. eur mali byť predmetom postúpenia do konca roku 2011, čím by došlo k zníženiu celkového vykazovaného stavu nevymožiteľných daňových nedoplatkov o 22,8 %.

Uvedeným konaním správcu dane bola ovplyvnená objektívnosť vo výkazníctve daňovej správy za rok 2010, pretože vykazované údaje o objeme daňových nedoplatkov ako možného zdroja príjmov ŠR neposkytovali reálne informácie.

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

4. Preverenie účinnosti opatrení prijatých daňovou správou na zvýšenie efektívnosti vymáhania daňových nedoplatkov

V rámci preverenia účinnosti opatrení prijatých daňovou správou na zvýšenie efektívnosti vymáhania daňových nedoplatkov bolo zistené, že v roku 2010 sa vymáhaním daňových nedoplatkov v daňovej správe zaoberalo 314 zamestnancov na 102 DÚ.

Na znižovaní stavu daňových nedoplatkov sa svojou činnosťou podieľali aj ďalšie zložky daňovej správy, a to správa a kontrola. V prílohe č. 2 tejto správy je uvedený podrobnejší prehľad o zaplatených a vymožených sumách daňových nedoplatkov podľa príslušných zložiek daňovej správy.

Celková suma zaplatených a vymožených daňových nedoplatkov dosiahla v roku 2010 výšku 580 992 tis. eur, z toho bolo zaplatených celkom 418 798 tis. eur a vymožených 162 194 tis. eur. Suma vymožených daňových nedoplatkov dosiahla 119,5 % plnenie z ich plánovaného objemu stanoveného DR SR.

Kontrolou bolo zistené, že DR SR za účelom zvyšovania efektívnosti pri vymáhaní daňových nedoplatkov schválilo v januári 2011 materiál „Zvyšovanie efektivity pri vymáhaní daňových nedoplatkov“, ktorý sa stal záväzný aj pre DÚ. Jeho obsahom bolo najmä:

- zabezpečiť efektívnu a účinnú spoluprácu medzi správcami daní a exekútormi v procese vymáhania daňových nedoplatkov,
- uplatňovať už v priebehu daňovej kontroly inštitút predbežného opatrenia a tým zabrániť vzniku nových daňových nedoplatkov,
- preveriť platby na daňových účtoch v evidencii štátnych príjmov a zistenú úhradu bez bližšej identifikácie pod daňovým identifikačným číslom daňového dlžníka kompenzovať na úhradu evidovaného daňového nedoplatku,
- poskytovať exekútorovi internú súčinnosť v prípade nárokov na vrátenie nadmerného odpočtu na DPH,
- pri výbere a odstupovaní daňového nedoplatku na vymáhanie sa prioritne zameriavať na novovzniknuté daňové nedoplatky,
- pri nahrávaní údajov z daňových priznaní preveriť výkazy k daňovému priznaniu a upozorniť exekútora na majetok v tých prípadoch, v ktorých daň nebola zaplatená v lehote,
- bezodkladne nahrávať do registra údaje o novozaložených účtoch daňových subjektov.

Na základe predložených mesačných prehľadov o stave a vývoji daňových nedoplatkov, o vymáhaní daňových nedoplatkoch a prehľadov o stave a spôsobe zabezpečenia a vymáhania daňových nedoplatkov v bežnom roku bolo zistené, že efektívnosť procesu vymáhania daňových nedoplatkov podľa úkonov vykonaných zamestnancami správcu dane v 1. polroku 2011 dosiahla v medziročnom porovnaní stúpajúcu tendenciu len v niektorých ukazovateľoch.

Celková efektívnosť bola pozitívne ovplyvnená najmä rastom objemu úhrad daňových nedoplatkov na základe:

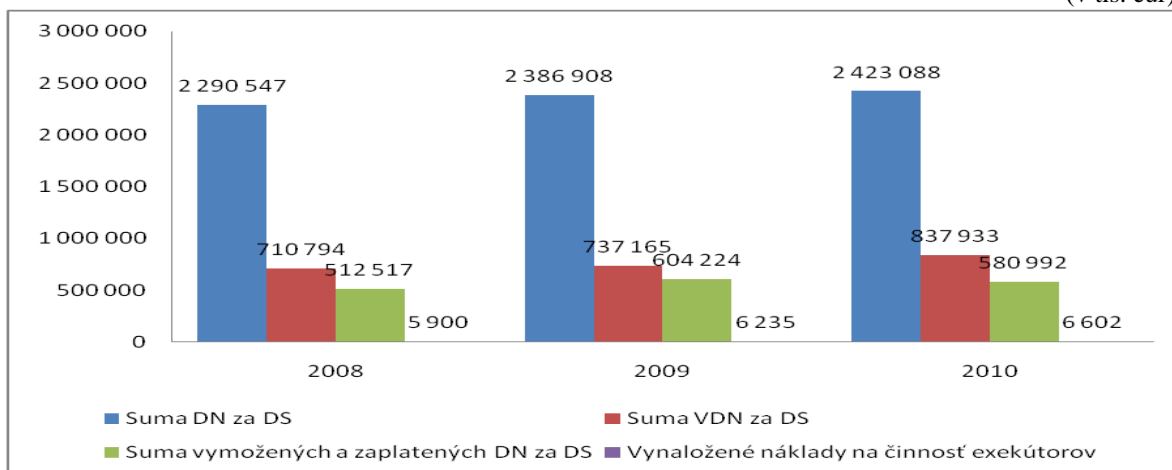
- výzvy na ich úhradu v náhradnej lehote,
- zabezpečovacích úkonov (zo správcov dane zriadených záložných práv),
- vydaných daňových exekučných príkazov,

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

- ostatných činností vykonávaných exekútorom v priamej súčinnosti s daňovým dlžníkom.

NKÚ SR na základe výsledkov kontroly postupu daňových orgánov pri vymáhaní daňových nedoplatkov a efektívnosti procesu ich vymáhania konštatuje, že opatrenia prijaté daňovou správou v rámci vytýčených strategických cieľov na zvýšenie efektívnosti procesu vymáhania daňových nedoplatkov boli primerane účinné, pretože priemerný objem vymožených a zaplatených daňových nedoplatkov dosiahol v rokoch 2008 - 2010 až 74,3 % z objemu vymožitelných daňových nedoplatkov.

(v tis. eur)

Na druhej strane je potrebné poukázať na to, že priemerný objem vymožených a zaplatených daňových nedoplatkov dosiahol v rokoch 2008 až 2010 len 23,9 % z objemu celkových daňových nedoplatkov.

Ukazovateľ efektívnosti	Údaje	2008	2009	2010
Objem celkových daňových nedoplatkov, z toho:	v tis. €	2 290 547	2 386 908	2 423 088
- Objem vymožitelných daňových nedoplatkov	v tis. €	710 794	737 165	837 933
Vymožená a zaplatená suma daňových nedoplatkov	v tis. €	512 517	604 224	580 992
Objem finančných prostriedkov vynaložených zo ŠR na exekútorov správcu dane	v tis. €	5 900	6 235	6 602
Podiel celkom vymožených a zaplatených daňových nedoplatkov k celkovým vymožitelným daňovým nedoplatkom	v %	72,10	81,96	69,34
Podiel celkom vymožených a zaplatených daňových nedoplatkov k celkovým daňovým nedoplatkom	v %	22,38	25,31	23,98

(Zdroj: DR SR)

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

5. Vyhodnotenie efektívnosti procesu vymáhania daňových nedoplatkov z pohľadu úkonov realizovaných exekútorom

Činnosť exekútora nie je úzko špecializovaná len na daňové exekučné konanie, ale zahŕňa aj komplex úkonov súvisiacich:

- so zabezpečovacími úkonmi (napríklad zriadenie záložného práva),
- s uplatňovaním pohľadávok v iných konaniach (v dedičskom konaní, v konkurze, v reštrukturalizácii, v likvidácii, v exekučnom konaní u súdneho exekútora, pri výkone záložného práva inými záložnými veriteľmi a v medzinárodnom vymáhaní daňových pohľadávok),
- s ostatnými úkonmi exekútora ako osobný pohovor s daňovým dlžníkom, telefonické upozornenie daňového dlžníka na existujúci daňový nedoplatok, podanie informácie o zákonných možnostiach zaplatiť daňový nedoplatok v splátkach alebo v odloženej lehote a pod.

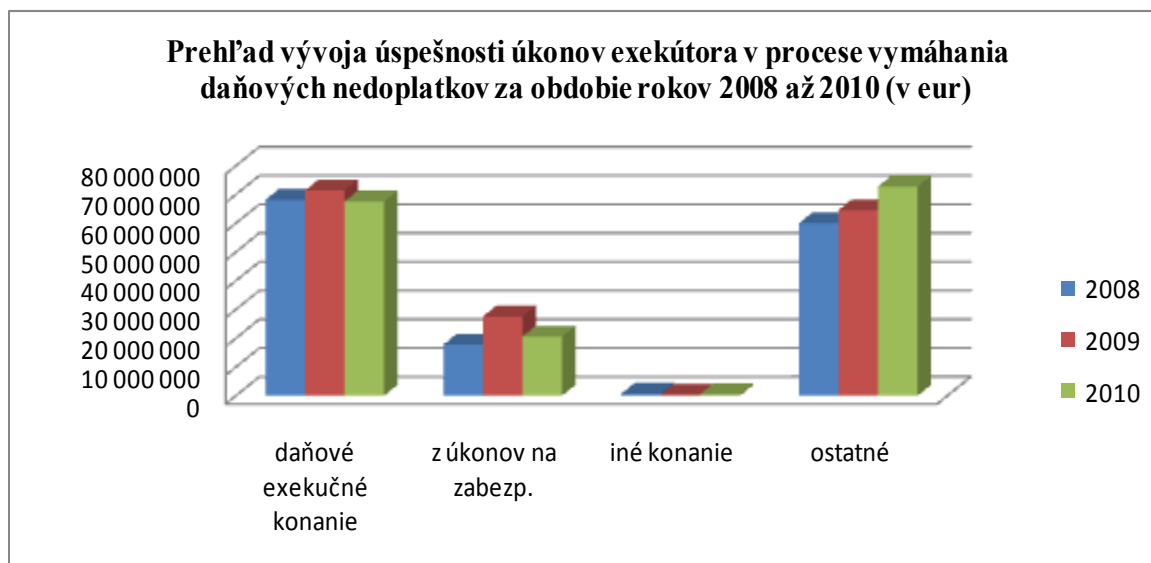
Prehľad vývoja ukazovateľov efektívnosti procesu vymáhania daňových nedoplatkov úkonmi exekútora za obdobie rokov 2008 až 2010

(v eur)

Ukazovateľ efektívnosti úkonov exekútora	k 31.12.2008	k 31.12.2009	k 31.12.2010
Vymožená suma daňových nedoplatkov z úkonov exekútorov celkom, z toho:	148 983 834	165 030 103	162 194 080
- vymožená suma v daňovom exekučnom konaní	68 165 372	71 408 707	67 577 001
- zaplatená suma zo zabezpečovacích úkonov	17 778 298	27 544 537	20 576 322
- vymožené v iných konaniach na základe prihlásenia pohľadávok exekútorom DÚ	3 016 197	1 500 803	1 211 984
- vymožená suma z ostatných úkonov exekútora	60 023 966	64 576 056	72 828 773
Vymožená suma daňových nedoplatkov z daňového exekučného konania / Vymožená suma daňových nedoplatkov z úkonov exekútora celkom	45,8 %	43,3 %	41,7 %
Zaplatená suma daňových nedoplatkov zo zabezpečovacích úkonov / Vymožená suma daňových nedoplatkov z úkonov exekútora celkom	11,9 %	16,7 %	12,7 %
Vymožená suma daňových nedoplatkov z úkonov exekútora v iných konaniach / Vymožená suma daňových nedoplatkov z úkonov exekútora celkom	2,0 %	0,9 %	0,8 %
Vymožená suma daňových nedoplatkov z ostatných úkonov exekútora / Vymožená suma daňových nedoplatkov z úkonov exekútora celkom	40,3 %	39,1 %	44,9 %

(Zdroj: DR SR)

Z uvedeného prehľadu vyplýva, že najefektívnejšími spôsobmi procesu vymáhania daňových nedoplatkov boli úkony realizované v daňovom exekučnom konaní a ostatné úkony exekútora v priamej súčinnosti s daňovým dlžníkom ešte pred začatím samotného výkonu daňovej exekúcie, výsledkom ktorých bola často okamžitá úhrada časti alebo plnej výšky daňového nedoplatku, čím sa ušetril nie len čas ale aj finančné prostriedky zo ŠR na výdavky spojené s daňovou exekúciou.

V súvislosti s hodnotením efektívnosti procesu vymáhania daňových nedoplatkov je potrebné uviesť, že daňové exekučné konanie je konanie, v ktorom správca dane z úradnej moci vymáha daňový nedoplatok ako aj peňažné plnenie uložené rozhodnutím na základe právoplatného exekučného titulu. Daňová exekúcia sa v čase výkonu kontroly vykonávala spôsobmi ustanovenými v § 82 zákona o správe daní a poplatkov.

Spôsob výkonu daňovej exekúcie si exekútor vždy určuje na základe vlastného profesionálneho úsudku, pričom ju môže vykonať aj niekoľkými spôsobmi súčasne. Pri rozhodovaní je však povinný zvažovať efektívnosť jednotlivých spôsobov tak, aby exekučné náklady a hotové výdavky konania nepresiahli výťažok z exekúcie, a aby tieto náklady boli zároveň čo najnižšie pri dosiahnutí čo najvyššieho výťažku.

Najvyšší objem vymožených daňových nedoplatkov v daňovom exekučnom konaní dosiahla daňová správa na základe príkázania pohľadávky z účtu daňového dlžníka vedeného v banke, ktorého podiel v roku 2010 tvoril až 49,3 % (33 330 tis. eur). Tento spôsob patrí medzi strategicky najdôležitejšie a najviac využívané spôsoby daňovej exekúcie, hlavne z dôvodu rýchlosti a účinnosti dosiahnutia vymoženého daňového nedoplatku. Hlavným faktorom úspešnosti bolo včasné zistenie peňažných prostriedkov vedených na účtoch daňového dlžníka.

DÚ v procese vymáhania daňových nedoplatkov, najmä z dôvodu jeho legislatívnej náročnosti a problematickej aplikácie v praxi, zriedkavo využívali spôsob daňovej exekúcie predajom cenných papierov, predajom podniku alebo jeho časti, ako aj postihnutím majetkových práv spojených s obchodným podielom spoločníka v obchodnej spoločnosti.

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Prehľad úspešnosti exekučného konania predajom hnuiteľných vecí a nehnuteľností v období rokov 2008 až 2010

(v tis. eur)

Daňové exekučné konanie	Počet exekučných príkazov			Vymáhaná suma daňového nedoplatku			Vymožená suma daňového nedoplatku		
	2008	2009	2010	2008	2009	2010	2008	2009	2010
Predaj hnuiteľných vecí	115	134	84	1 105	2 513	1 550	455	276	376
Predaj nehnuteľností	190	161	110	3 124	3 590	2 517	1 421	755	374

(Zdroj: DR SR)

Daňová exekúcia predajom hnuiteľných vecí a nehnuteľností predstavuje administratívne, finančne a odborne náročný spôsob vymáhania daňových nedoplatkov. Jeho úspešnosť závisí najmä od poradia zápisu záložného práva správcu dane v katastri nehnuteľností alebo v notárskom centrálnom registri záložných práv. Ak má správca dane ako záložný veriteľ nevýhodné poradie, potom exekútor spravidla nepristúpi na tento spôsob vymáhania daňového nedoplatku z dôvodu zachovania zásady efektívnosti a hospodárnosti v daňovom exekučnom konaní. Kontrolou bolo zistené, že v roku 2010 došlo k poklesu nie len v počte vydaných daňových exekučných príkazov, ale aj k poklesu v objeme vymoženej sumy daňových nedoplatkov týmto spôsobom.

I napriek tejto skutočnosti, z dôvodu splnenia strategického cieľa daňovej správy „Zvýšiť efektívnosť kontroly daní a daňovej exekúcie“, bol na rok 2011 stanovený DR SR jeden z výkonnostných ukazovateľov „minimálny počet dražieb“, ako preventívny nástroj na donútenie daňového dlžníka zaplatiť daňový nedoplatok ešte pred vykonaním samotnej dražby.

6. Preverenie účinnosti ukazovateľov prijatých daňovou správou na zvýšenie výkonnosti a efektívnosti daňovej exekúcie v procese vymáhania daňových nedoplatkov

Daňová správa stanovila na rok 2011 tri výkonnostné ukazovatele na zvýšenie výkonnosti procesu vymáhania daňových nedoplatkov:

- ukazovateľ plnenia stanoveného ročného smerného čísla vymáhania daňových nedoplatkov (ďalej len „smerné číslo“),
- ukazovateľ záväzne stanoveného minimálneho počtu dražieb,
- ukazovateľ stanovenia minimálneho počtu právoplatných rozhodnutí o zriadení záložného práva.

Uvedené ukazovatele boli DR SR mesačne monitorované a hodnotené v rámci karty vyrovnaných výkonov (prehľad o plnení stanovených výkonnostných ukazovateľov).

Predmet objemu plnenia smerného čísla tvorili sumy daňových nedoplatkov uhradené alebo vymožené z úkonov exekútora.

Metodika výpočtu smerného čísla bola stanovená DR SR na základe percentuálnej váhy jednotlivých indikátorov:

- 55 % vymožitelné daňové nedoplatky,
- 15 % hrubý výnos daňových príjmov,
- 30 % počet exekútorov na pracoviskách DR SR,

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

a odhadov jednotlivých pracovísk DR SR na daný rok s ohľadom na ekonomický vývoj regiónu v danom roku.

Na rok 2010 bolo stanovené smerné číslo plánovaného objemu vymožených daňových nedoplatkov vo výške 135 700 tis. eur. Kontrolou bolo zistené, že tento ukazovateľ bol splnený na 118,8 % (161 228 tis. eur), čo znamenalo prínos do ŠR v sume 513 tis. eur na jedného exekútora, po odpočítaní vynaložených nákladov.

DR SR na rok 2011 za účelom zvýšenia výkonnosti procesu vymáhania daňových nedoplatkov stanovila smerné číslo vo výške 142 200 tis. eur.

Prehľad o plnení smerného čísla vymáhania daňových nedoplatkov za obdobie rokov 2008 až 2010 a k 30.06.2011

Rok	Smerné číslo (v tis. eur)	Skutočnosť plnenia (v tis. eur)	% plnenia
2008	104 561	148 984	142,49%
2009	119 499	163 035	136,43%
2010	135 700	161 228	118,81%
Rok	Smerné číslo (v tis. eur)	Skutočnosť plnenia k 30.06.2011	% plnenia k 30.06.2011
2011	142 200	95 933	134,93%

(Zdroj: DR SR)

Kontrolou plnenia výkonnostného ukazovateľa - smerného čísla bolo zistené, že stanovený cieľ zvýšiť efektívnosť procesu vymáhania daňových nedoplatkov vyšším objemom vymožených daňových nedoplatkov o minimálne 5 % bol splnený. Zároveň bolo zistené, že jeho plnenie bolo každoročne vysoko prekračované (v 1. polroku 2011 jeho alikvotná časť bola splnená už na 134,9 %). NKÚ SR konštatuje, že pri stanovení tohto ukazovateľa došlo k jeho podhodnoteniu.

Ukazovateľ minimálneho počtu dražieb bol daňovou správou stanovený za účelom využívania časovo, finančne a odborne náročnejších spôsobov daňovej exekúcie a zvýšenia efektívnosti procesu vymáhania daňových nedoplatkov.

Prehľad o plnení ukazovateľa „minimálny počet dražieb“ z pohľadu efektívnosti vykonaných dražieb za obdobie rokov 2008 až 2010 a k 30.06.2011

Rok	Ukazovateľ počet dražieb	Skutočnosť plnenia	Z toho:		vymožená suma (v tis. eur)	% plnenia
			úspešné	neúspešné		
2008	101	197	84	113	1 876	195 %
2009	101	155	41	114	1 030	153 %
2010	101	173	36	137	750	171 %
Rok	Ukazovateľ počet dražieb	Skutočnosť plnenia k 30.06.2011	Z toho:		vymožená suma (v tis. eur)	% plnenia k 30.06.2011
			úspešné	neúspešné		
2011	211	85	38	47	791	80,6 %

(Zdroj: DR SR)

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Z analýzy vývoja plnenia tohto ukazovateľa v sledovanom období vyplýva, že nejde o najúčinnjší nástroj pre zabezpečenie zvýšenia objemu vymožených daňových nedoplatkov do ŠR, pretože priemerná úspešnosť dražieb za obdobie rokov 2008 až 2010 bola len 30,66 %. Možno konštatovať, že tento spôsob vymáhania je nie len časovo, ale aj finančne náročný a jeho výsledok nemusí byť vždy adekvátny oproti vynaloženým nákladom.

K 30.06.2011 bolo daňovou správou vykonaných 85 dražieb, čím došlo k plneniu alikvotnej časti tohto ukazovateľa (105,5 dražieb) na 80,6 %.

Na druhej strane je potrebné zdôrazniť skutočnosť, že v 1. polroku 2011 došlo v 52 prípadoch k úhrade daňového nedoplatku už pred začatím dražby v celkovej výške 441 tis. eur. Na základe uvedeného možno konštatovať, že tento ukazovateľ sa javí viac ako preventívny nástroj, resp. donucovací prostriedok daňovej správy na uhradenie daňového nedoplatku než výkonnostný ukazovateľ.

Účelom stanoveného výkonnostného ukazovateľa „počet vydaných právoplatných rozhodnutí o zriadení záložného práva“ bola snaha o rýchle zabezpečenie daňového nedoplatku zriadením záložného práva k majetku daňového dlžníka a tým zvýhodnenie pozície správcu dane ako záložného veriteľa pri vymáhaní daňového nedoplatku. V 1. polroku 2011 bolo daňovou správou vydaných celkom 3 733 právoplatných rozhodnutí o zriadení záložného práva, čo predstavuje alikvotné plnenie plánu (4 322 rozhodnutí) už na 172,7 %, pričom objem zaplatenej sumy daňových nedoplatkov dosiahol sumu 17 705 tis. eur.

Vývoj úspešnosti ukazovateľa „počet vydaných právoplatných rozhodnutí o zriadení záložného práva“ za obdobie rokov 2008 až 2010 (v eur)

záložné právo					
2008		2009		2010	
Počet	zaplatená suma	Počet	zaplatená suma	Počet	zaplatená suma
3 970	17 589 059	4 482	27 315 864	4 544	20 203 492

(Zdroj: DR SR)

Z analýzy údajov o plnení tohto ukazovateľa vyplýva, že záložné právo ako prostriedok zabezpečenia daňovej pohľadávky alebo daňového nedoplatku je významným nástrojom pre vymożenie daňového nedoplatku, ale nemožno ho považovať za ukazovateľ efektívnosti, pretože efektívnosť by mala byť merateľná najmä objemom zaplatenej sumy daňových nedoplatkov v pomere k nákladom vynaloženým na ich vymożenie.

7. Preverenie hospodárnosti a efektívnosti procesu vymáhania daňových nedoplatkov

Pri hodnotení hospodárnosti je predmetom skúmania nakladanie s finančnými prostriedkami, majetkom, záväzkami, majetkovými právami, pohľadávkami a ostatnými finančnými i nefinančnými zdrojmi, pri ktorom je možné dosiahnuť požadovaný výsledok s minimálnymi vstupmi pri zachovaní primeranej kvality. Pod hospodárnosťou sa zároveň rozumie maximalizovanie alebo optimalizovanie príjmov prameniacich z určitých činností.

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Pri hodnotení efektívnosti je predmetom skúmania maximalizovanie výsledkov činnosti vo vzťahu k disponibilným verejným prostriedkom a vzťah medzi výstupmi v podobe tovarov, služieb a iných výsledkov, a zdrojmi (vstupmi) použitými na ich produkciu.

Na základe výsledkov kontroly možno konštatovať, že zabezpečenie procesu vymáhania daňových nedoplatkov zamestnancami správcu dane sa javí ako najefektívnejší spôsob. Pri medziročnej minimálnej odchýlke nákladov na 1 exekútora daňovej správy došlo v roku 2010 k miernemu poklesu v objeme uhradenej a vymoženej sumy daňových nedoplatkov na 1 exekútora v porovnaní s rokom 2009; ale v porovnaní s rokom 2008 bol prínos vyšší až o 35 697 eur. Inými slovami pri zachovaní primeranej kvality výstupov a dosiahnutí obdobného výsledku boli na proces vymáhania daňových nedoplatkov vynaložené len mierne zvýšené náklady. Podiel výdavkov na 1 exekútora daňovej správy na sume vymoženého a uhradeného daňového nedoplatku dosiahol v rokoch 2008 až 2010 priemernú hodnotu len 3,5 %. To znamená, že hospodárnosť procesu vymáhania daňových nedoplatkov bola na pomerne vysokej úrovni, pretože náklady boli podstatne nižšie v porovnaní s dosiahnutými výsledkami.

Vývoj ukazovateľov hospodárnosti a efektívnosti procesu vymáhania daňových nedoplatkov za obdobie rokov 2008 až 2010

Ukazovateľ	2008	2009	2010
Čerpanie výdavkov zo ŠR na 1 exekútora daňovej správy (v eur)	20 141	20 144	20 412
Priemerný prepočítaný počet exekútorov (bez vedúcich oddelení)	272	277	278
Vymožená a zaplatená suma daňových nedoplatkov z úkonov exekútorov daňovej správy (v eur)	148 983 834	165 030 103	162 194 080
Prínos jedného exekútora do ŠR Vymožená a zaplatená suma daňových nedoplatkov na 1 exekútora (v eur)	547 735	595 777	583 432
Hospodárnosť procesu vymáhania výdavky na 1 exekútora / suma vymožených a zaplatených daňových nedoplatkov na 1 exekútora (v %)	3,7 %	3,4 %	3,5 %
Efektívnosť procesu vymáhania suma vymožených a zaplatených daňových nedoplatkov na 1 exekútora / výdavky na 1 exekútora (v eur)	27,20	29,58	28,58

(Zdroj: DR SR)

Posúdením efektívnosti procesu vymáhania bolo zistené, že vymožená a zaplatená suma daňových nedoplatkov na 1 exekútora v rokoch 2008 až 2010 v priemere prevýšila 28,45 násobne výdavky čerpané na 1 exekútora. To znamená, že 1 euro vynaložené na výkon exekútora daňovej správy v procese vymáhania daňových nedoplatkov v rokoch 2008 až 2010 v priemere prinieslo späť do ŠR efekt v podobe 28,45 eur. Z tohto pohľadu možno konštatovať, že proces vymáhania daňových nedoplatkov bol nie len hospodárny ale aj efektívny.

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

8. Preverenie zákonných postupov správcu dane pri evidovaní daňových nedoplatkov v evidencii štátnych príjmov a postupov v daňovom exekučnom konaní

NKÚ SR vykonal v 9 vybraných DÚ kontrolu súladu postupu správcu dane pri evidencii a vymáhaní daňových nedoplatkov so zákonom o správe daní a poplatkov. Kontrolou bol preverený postup správcu dane u 342 daňových dlžníkov, pričom bolo zistených celkom 170 porušení.

Kontrolou bolo zistené, že najčastejším nedostatkom v konaní správcu dane bolo porušenie ustanovenia § 65b ods. 8 v nadväznosti na § 110j ods. 2, keď správca dane nepostúpil právnickej osobe so 100 % majetkovou účasťou štátu najneskôr do 31.12.2010 daňové nedoplatky vedené v evidencii štátnych príjmov ako nevyhnutiteľné a u ktorých do 31.12.2009 uplynulo viac ako 5 rokov od konca roka v ktorom vznikli.

Vo viacerých prípadoch správca dane nepostupoval v súlade s ustanovením § 61 ods. 6, keď daňové nedoplatky, u ktorých uplynula zákonom stanovená lehota na ich vymáhanie nevedol v pomocnej evidencii ako nevyhnutiteľné. Taktiež nevedol v pomocnej evidencii ako nevyhnutiteľné daňové nedoplatky, u ktorých správca dane pri zisťovaní majetkových pomerov daňového dlžníka nezistil žiaden daňovou exekúciou postihnuteľný majetok.

Správca dane vo viacerých prípadoch nekonal vôbec alebo dlhšie časové obdobie vo veci zisťovania majetkových pomerov daňového dlžníka, čím nepostupoval v súlade s ustanovením § 34 v nadväznosti na § 14 a § 32. Taktiež tým, že nezisťoval, či boli splnené podmienky na začatie daňového exekučného konania v súlade s ustanovením § 73 ods. 4 písm. a) a následne bezodkladne nevykonal daňovú exekúciu, porušil aj ustanovenie § 73 ods. 4 písm. b).

Správca dane v konaní podľa zákona o správe daní a poplatkov tiež:

- v 5 prípadoch v exekučnom titule nesprávne označil daňového dlžníka a uviedol nesprávnu výšku daňového nedoplatku, čím nepostupoval v súlade s ustanovením § 74 ods. 2,
- v 2 prípadoch nezačal daňové exekučné konanie predajom nehnuteľnosti, na ktorú mal zriadené záložné právo ako záložný veriteľ prvý v poradí, čím nekonal v súlade s ustanovením § 75 v nadväznosti na § 87,
- v 3 prípadoch vo výroku rozhodnutia o začatí daňového exekučného konania uviedol vyššiu sumu vymáhaného daňového nedoplatku ako bola evidovaná na osobnom účte daňového dlžníka, čím nepostupoval v súlade s ustanovením § 75 ods. 2 písm. e),
- v 2 prípadoch po doručení rozhodnutia o začatí daňového exekučného konania bezodkladne nedoručil daňovú exekučnú výzvu daňovému dlžníkovi, čím nekonal v súlade s ustanovením § 76 ods. 1 a ods. 3,
- v 3 prípadoch vo výroku daňovej exekučnej výzvy a daňového exekučného príkazu uviedol nesprávne sídlo daňového dlžníka, čím nepostupoval v súlade s ustanovením § 76 ods. 2 písm. c) a s ustanovením § 77 ods. 2 písm. c),

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

- v 2 prípadoch vo výroku daňovej exekučnej výzvy uviedol nižšiu sumu vymáhaného daňového nedoplatku než bol evidovaný na osobnom účte daňového dlžníka, čím nepostupoval v súlade s ustanovením § 76 ods. 2 písm. e),
- v 2 prípadoch vydal daňový exekučný príkaz pred doručením daňovej exekučnej výzvy daňovému dlžníkovi, čím nepostupoval v súlade s ustanovením § 77 ods. 1,
- v 4 prípadoch po nadobudnutí právoplatnosti a vykonateľnosti daňovej exekučnej výzvy nevydal daňový exekučný príkaz, čím nepostupoval v súlade s ustanovením § 77 ods. 1,
- u 6 daňových subjektov evidoval na ich osobnom účte daňové nedoplatky bez preukázania dôvodu ich vzniku, čím nepostupoval v súlade s ustanovením § 61 ods. 1,
- v 2 prípadoch po vznesení námietky premlčania daňových nedoplatkov ich naďalej viedol v evidencii štátnych príjmov ako vymožitelné, čím nepostupoval v súlade s ustanovením § 61 ods. 1,
- v 1 prípade nerozhodol v odvolacom konaní v zákonom stanovenej lehote, čím nepostupoval v súlade s ustanovením § 30a,
- v 6 prípadoch nevyužil oprávnenie zabezpečiť úhradu daňového nedoplatku zriadením záložného práva k nehnuteľnosti,
- v 2 prípadoch nezaregistroval rozhodnutie o zriadení záložného práva v centrálnom notárskom registri záložných práv,
- v 1 prípade správca dane jedným rozhodnutím povolil platenie daňového nedoplatku v splátkach za viac zdaňovacích období a taktiež dlžnú sumu dane dostatočne nezabezpečil, čím postupoval v rozpore s ustanovením § 59 ods. 1 a ods. 2.

9. Zhrnutie

NKÚ SR na základe výsledkov kontroly postupu daňových orgánov pri vymáhaní daňových nedoplatkov a efektívnosti procesu ich vymáhania konštatuje, že opatrenia prijaté daňovou správou v rámci vytýčených strategických cieľov na zvýšenie efektívnosti procesu vymáhania daňových nedoplatkov boli primerane účinné, pretože priemerný objem vymožených a zaplatených daňových nedoplatkov dosiahol v rokoch 2008 - 2010 až 74,3 % z objemu vymožitelných daňových nedoplatkov.

Na druhej strane je potrebné poukázať na to, že priemerný objem vymožených a zaplatených daňových nedoplatkov dosiahol v rokoch 2008 až 2010 len 23,9 % z objemu celkových daňových nedoplatkov.

V rámci vyhodnotenia stavu a vývoja daňových nedoplatkov bolo zistené, že najvyšší podiel na celkových daňových nedoplatkoch tvorila daň z pridanej hodnoty (k 31.12.2010 až 68,2 %). Z hľadiska právnej formy daňových subjektov boli najvyššie daňové nedoplatky evidované u spoločností s ručením obmedzeným a to vo výške 1 790 147 tis. eur (až 74 % podiel na celkovom objeme daňových nedoplatkov), pričom na DPH dlhovali celkom sumu 1 321 591 tis. eur.

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Najefektívnejšími spôsobmi procesu vymáhania daňových nedoplatkov za obdobie rokov 2008 až 2010 boli úkony realizované v daňovom exekučnom konaní a ostatné úkony exekútora v priamej súčinnosti s daňovým dlžníkom ešte pred začatím samotného výkonu daňovej exekúcie, výsledkom ktorých bola často okamžitá úhrada časti alebo plnej výšky daňového nedoplatku, čím sa ušetril nie len čas ale aj finančné prostriedky zo ŠR na výdavky spojené s daňovou exekúciou.

Najvyšší objem vymožených daňových nedoplatkov v daňovom exekučnom konaní dosiahla daňová správa spôsobom na základe príkázania pohľadávky z účtu daňového dlžníka vedeného v banke, ktorého podiel v roku 2010 tvoril až 49,3 % (33 330 tis. eur).

Kontrolou plnenia výkonnostných ukazovateľov bolo zistené, že pri ich stanovení došlo k ich podhodnoteniu, pretože ich plnenie bolo každoročne vysoko prekračované. Z analýzy údajov o plnení výkonnostných ukazovateľov vyplýva, že ich nemožno považovať za ukazovatele efektívnosti, pretože ich efektívnosť by mala byť merateľná najmä objemom zaplatenej sumy daňových nedoplatkov v pomere k nákladom vynaloženým na ich vymoženie.

Na základe výsledkov kontroly možno konštatovať, že zabezpečenie procesu vymáhania daňových nedoplatkov zamestnancami správcu dane sa javí ako najefektívnejší spôsob.

Posúdením efektívnosti procesu vymáhania bolo zistené, že vymožená a zaplatená suma daňových nedoplatkov na 1 exekútora v rokoch 2008 až 2010 v priemere prevýšila 28,45 násobne výdavky čerpané na 1 exekútora. To znamená, že 1 euro vynaložené na výkon exekútora daňovej správy v procese vymáhania daňových nedoplatkov v rokoch 2008 až 2010 v priemere prinieslo späť do ŠR efekt v podobe 28,45 eur. Z tohto pohľadu možno konštatovať, že proces vymáhania daňových nedoplatkov bol nie len hospodárny, ale aj efektívny.

NKÚ SR vykonal v 9 vybraných DÚ kontrolu súladu postupu správcu dane pri evidencii a vymáhaní daňových nedoplatkov so zákonom o správe daní a poplatkov. Kontrolou bol preverený postup správcu dane u 342 daňových dlžníkov, pričom bolo zistených celkom 170 nedostatkov.

Najčastejším nedostatkom v konaní správcu dane bolo zistenie, že správca dane nepostúpil právnickej osobe so 100 % majetkovou účasťou štátu najneskôr do 31.12.2010 daňové nedoplatky evidované ako nevyplácané a u ktorých do 31.12.2009 uplynulo viac ako 5 rokov od konca roka v ktorom vznikli. Tieto nevyplácané daňové nedoplatky evidované k 31.12.2010 v celkovom objeme 361 670 tis. eur, mali byť predmetom postúpenia do konca roku 2011, čím by došlo k zníženiu celkového vykazovaného stavu nevyplácaných daňových nedoplatkov o 22,8 %.

Správca dane vo viacerých prípadoch nekonal vôbec alebo dlhšie časové obdobie vo veci zisťovania majetkových pomerov daňového dlžníka, tiež nezisťoval, či boli splnené podmienky na začatie daňového exekučného konania a následne bezodkladne nevykonal daňovú exekúciu.

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Taktiež vo viacerých prípadoch správca dane

- nesprávne označil daňového dlžníka a uviedol nesprávnu výšku daňového nedoplatku v exekučnom titule, v rozhodnutí o začatí daňového exekučného konania a v daňovej exekučnej výzve,
- nezačal daňové exekučné konanie predajom nehnuteľnosti, na ktorú mal zriadené záložné právo ako záložný veriteľ prvý v poradí,
- nedoručil daňovú exekučnú výzvu daňovému dlžníkovi bezodkladne po doručení rozhodnutia o začatí daňového exekučného,
- uviedol nesprávne sídlo daňového dlžníka v daňovej exekučnej výzve a v daňovom exekučnom príkaze,
- vydal daňový exekučný príkaz ešte pred doručením daňovej exekučnej výzvy daňovému dlžníkovi,
- nevydal daňový exekučný príkaz po nadobudnutí právoplatnosti a vykonateľnosti daňovej exekučnej výzvy,
- evidoval na osobnom účte daňových dlžníkov daňové nedoplatky bez preukázania dôvodu ich vzniku,
- naďalej po vznesení námietky premlčania viedol v evidencii štátnych príjmov daňové nedoplatky ako vymožitelné,
- nerozhodol o odvolaní v zákonom stanovenej lehote,
- nevyužil oprávnenie zabezpečiť úhradu daňového nedoplatku zriadením záložného práva k nehnuteľnosti,
- nezaregistroval rozhodnutie o zriadení záložného práva v centrálnom notárskom registri záložných práv,
- povolil platenie daňového nedoplatku v splátkach za viac zdaňovacích období jedným rozhodnutím, a dlžnú sumu dane dostatočne nezabezpečil.

NKÚ SR na základe kontrolou zistených nedostatkov odporučil Finančnému riaditeľstvu SR (v čase výkonu kontroly DR SR):

- pravidelne monitorovať vekovú štruktúru daňových nedoplatkov z pohľadu ich vymožitelnosti, za účelom skvalitnenia kontrolných mechanizmov stanovených finančnou správou pre zabezpečenie vyššej efektívnosti procesu vymáhania vymožitelných daňových nedoplatkov,
- osobitne monitorovať vekovú štruktúru dočasne nevymožiteľných daňových nedoplatkov, tak aby finančná správa zabezpečila v plnom objeme postúpenie dočasne nevymožiteľných daňových nedoplatkov pri ktorých uplynulo viac ako 5 rokov od konca roka v ktorom vznikli v súlade so zákonom o správe daní (daňový poriadok),

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

- pravidelne monitorovať nárast počtu novovzniknutých exekučných titulov a následne flexibilne reagovať na potreby optimalizácie počtu exekútorov správcu dane potrebných v procese vymáhania daňových nedoplatkov, pretože najdôležitejším atribútom možného úspechu vymoženého daňového nedoplatku je práve skrátenie časového úseku plynúceho od jeho vzniku až po prvé úkony exekútora vedúce k jeho vymoženiu,
- realizovať pravidelný monitoring „rizikových“ daňových dlžníkov (ide najmä o daňové subjekty podnikajúce právnou formou spoločnosť s ručením obmedzeným a súčasne aj v postavení platiteľa DPH), ktorí neplnením svojich daňových povinností opakovane zvyšujú objem nevymožiteľných daňových nedoplatkov,
- pri stanovení výkonnostných ukazovateľov na zvýšenie efektívnosti procesu vymáhania daňových nedoplatkov sa zamerať na prehodnotenie ich účinnosti z pohľadu rastu objemu vymožených daňových nedoplatkov v prospech príjmovej časti ŠR,
- zväžiť možnosť podnetov na zmeny legislatívneho charakteru najmä v oblasti:
 - zrušenia obchodnej spoločnosti, ak si neplní daňové povinnosti a zároveň nedisponuje žiadnym daňovou exekúciou postihnutelným majetkom,
 - majetkovej zodpovednosti za plnenie daňových povinností aj voči majiteľovi ako aj osobám zodpovedným za vedenie obchodnej spoločnosti,
 - trestnoprávnej zodpovednosti za marenie výkonu rozhodnutia daňového orgánu aj voči majiteľovi ako aj osobám zodpovedným za vedenie obchodnej spoločnosti aj ako kolektívneho orgánu,
 - elektronickej komunikácie s bankami, s dopravným inšpektorátom policajného zboru vo veci registra majiteľov motorových vozidiel, s centrálnym depozitárom cenných papierov a sociálnou poisťovňou pre potreby získať informácie o majetkových pomeroch daňových dlžníkov v procese vymáhania daňových nedoplatkov.

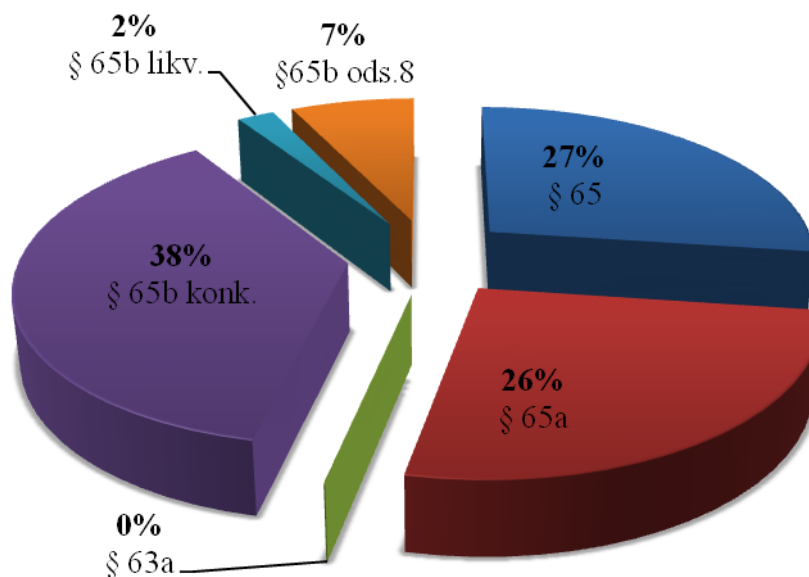
Kontrolou zistené nedostatky sú podrobne zdokumentované v protokoloch o výsledku kontroly, ku ktorým kontrolované DÚ prijali celkom 67 opatrení na ich odstránenie a ktorých plnenie bude NKÚ SR ďalej sledovať a kontrolovať.

1. Analýza daňových nedoplatkov k 31.12.2010 a ich vývoj za obdobie rokov 2008 až 2010

Z celkového stavu daňových nedoplatkov k 31.12.2010 predstavovali nedoplatky na dani (istine) sumu 1 738 987 tis. eur (72 % podiel na celkových daňových nedoplatkoch) a na sankciách 684 101 tis. eur (28 % podiel na celkových daňových nedoplatkoch).

V roku 2010 malo tempo rastu daňových nedoplatkov miernejšiu dynamiku, pretože index ich rastu (1,02) bol oproti roku 2009 (1,04) nižší. Na jednej strane to bolo spôsobené zvýšeným objemom zaplatených a vymožených daňových nedoplatkov vo výške 580 992 tis. eur a na druhej strane najmä poklesom nevymožiteľných daňových nedoplatkov a rastom odpísaných daňových nedoplatkov vo výške 551 540 tis. eur (17,1 % podiel na celkovej výške 3 224 393 tis. eur kumulatívne odpísaných daňových nedoplatkov k 31.12.2010).

Štruktúra daňových nedoplatkov odpísaných so zánikom (kumulatívne k 31.12.2010)

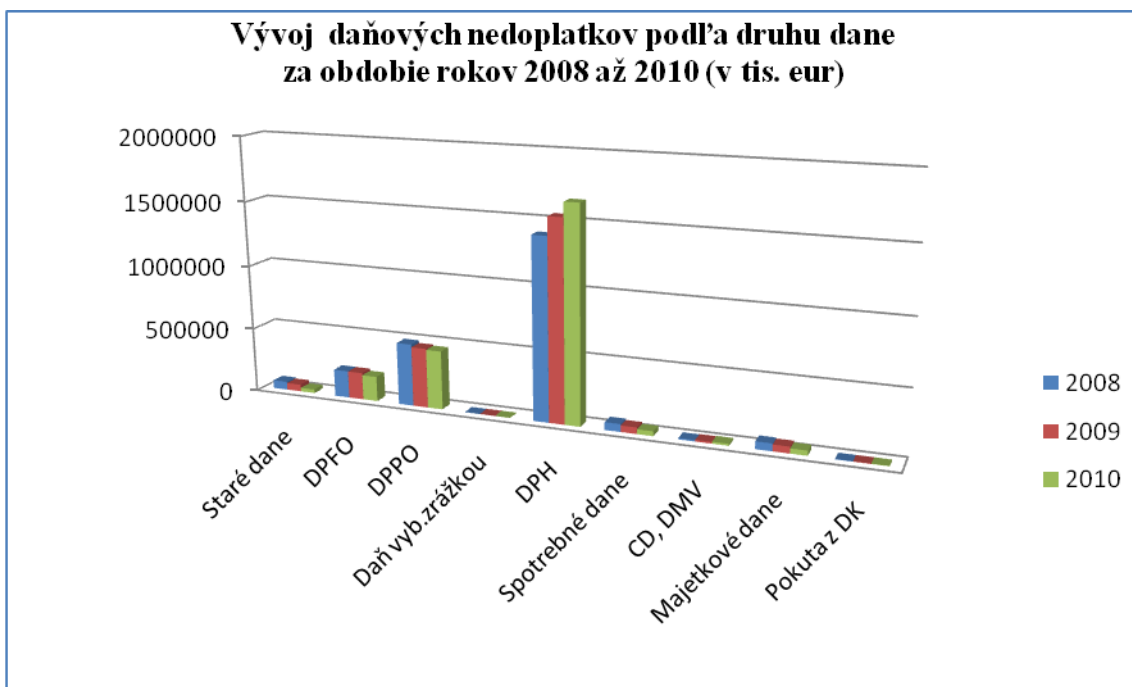
(Zdroj: DR SR)

V roku 2010, ako výsledok procesu postúpenia daňovej pohľadávky a prvý krát aj nevymožiteľného daňového nedoplatku na Slovenskú konsolidačnú a. s., boli odpísané daňové pohľadávky evidované voči daňovým dlžníkom v konkurze a v likvidácii (§ 65b) vo výške 85 669 tis. eur, a nevymožiteľné daňové nedoplatky viac ako 5 rokov po lehote splatnosti od konca roka v ktorom vznikli (§ 65b ods. 8) vo výške 231 243 tis. eur. V kumulatívnom vyjadrení za obdobie rokov 2004 až 2010 suma odpísaných daňových nedoplatkov, z titulu ich postúpenia na Slovenskú konsolidačnú a. s., predstavovala sumu 1 503 644 tis. eur (46,63 % z celkovej sumy odpísaných daňových nedoplatkov k 31.12.2010 vo výške až 3 224 393 tis. eur).

Vo zvyšku išlo najmä o odpísanie daňového nedoplatku z dôvodu zániku daňového subjektu (§ 65 - úmrtie fyzickej osoby, zánik obchodnej spoločnosti výmazom z obchodného registra), alebo z dôvodu povolenej úľavy na dani alebo odpustenia daňového nedoplatku (§ 64 a § 103) a to vo výške 930 914 tis. eur, ako aj z dôvodu

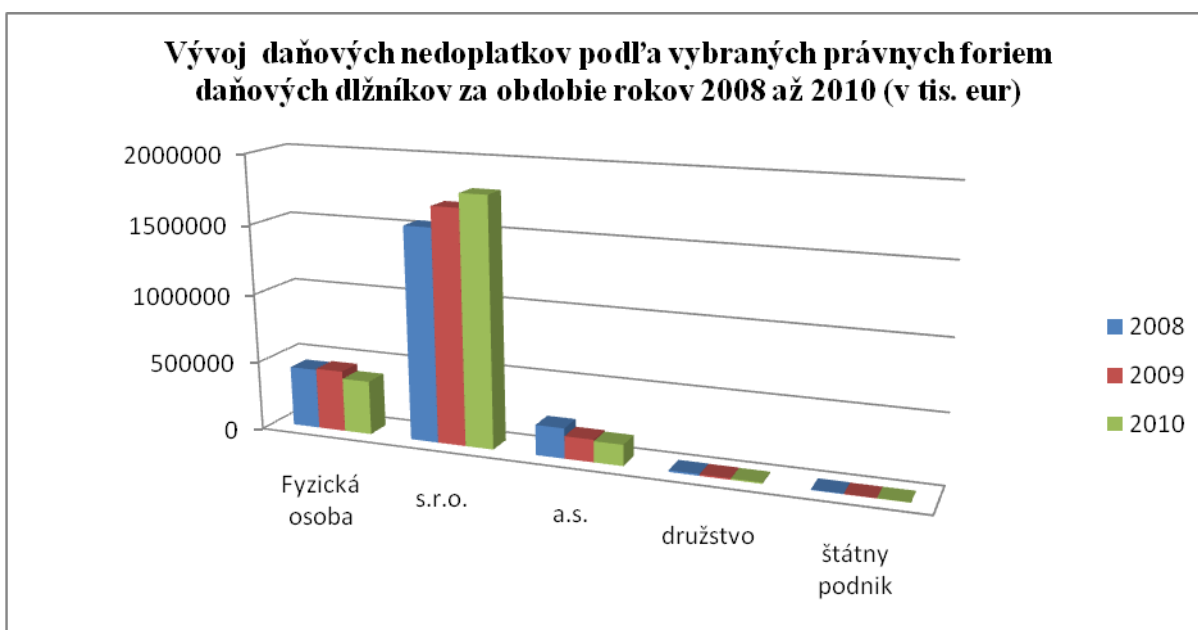
NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zrušenia konkurzu, alebo zamietnutia konkurzu pre nedostatok majetku úpadcu - daňového dlžníka (§ 65a) vo výške 656 050 tis. eur.

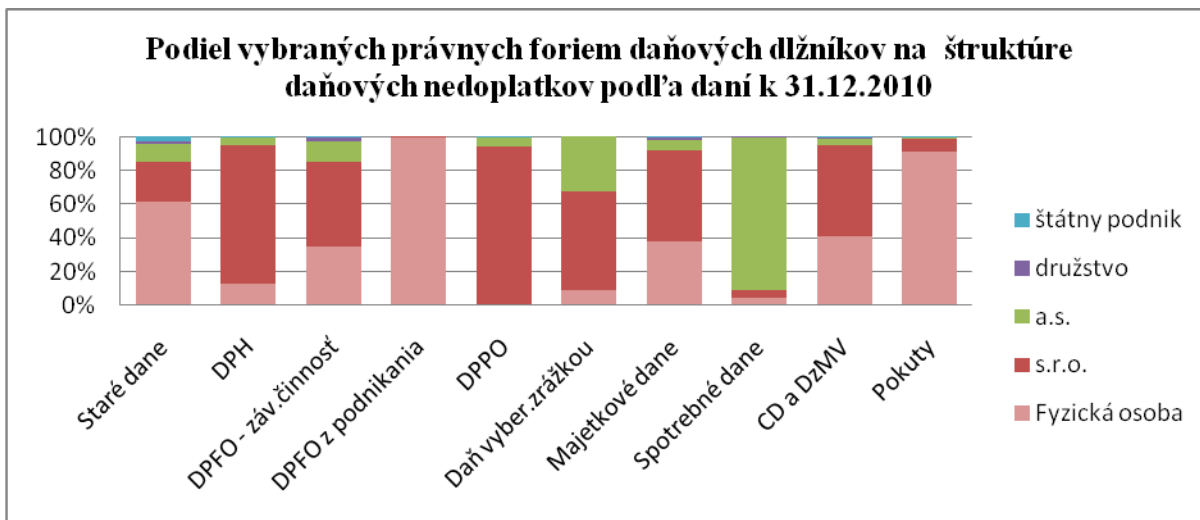
legenda: Staré dane (dane platné do 31.12.1992),
 CD, DMV (cestná daň, daň z motorových vozidiel),
 DK (daňová kontrola),
 Majetkové dane (daň z dedičstva, daň z darovania, daň z prevodu a prechodu nehnuteľností).

Najvyšší podiel na celkových daňových nedoplatkoch v roku 2010 tvorila DPH (až 68,2 %). Nedoplatky na daniach z príjmov tvorili 26,8 %; z toho na daň z príjmov fyzickej osoby pripadalo 8 % a na daň z príjmov právnickej osoby 18,8 %.

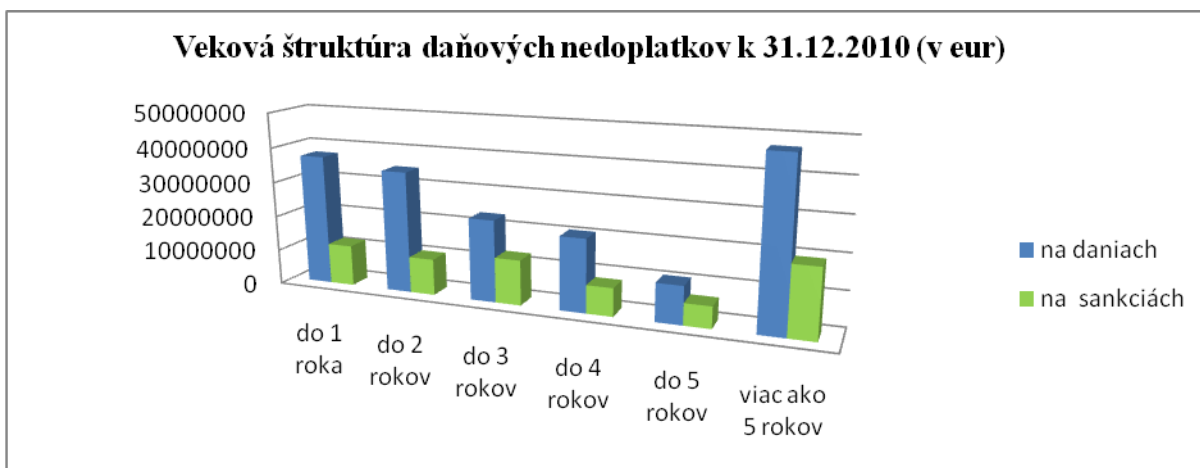

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Z hľadiska právnej formy, mali najvyššie daňové nedoplatky v roku 2010 spoločnosti s ručením obmedzeným a to vo výške 1 790 147 tis. eur (až 74 % podiel). Z tohto objemu predstavovali daňové nedoplatky na DPH sumu 1 321 591 tis. eur (až 73,8 % podiel).

DR SR evidovalo najvyšší objem daňových nedoplatkov po lehote splatnosti viac ako 5 rokov od konca roka v ktorom vznikli. Tento stav bol zdôvodnený tým, že vymoženiu tejto skupiny daňových nedoplatkov bránila, resp. bráni najmä skutočnosť, že sú evidované u daňových dlžníkov, ktorí nedisponujú žiadnym daňovou exekúciou postihnuteľným majetkom, alebo ich majetkové pomery neboli v čase ich vymáhania v takej výške, aby správca dane v daňovom exekučnom konaní uspokojil vymáhaný daňový nedoplatok v plnej výške.

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

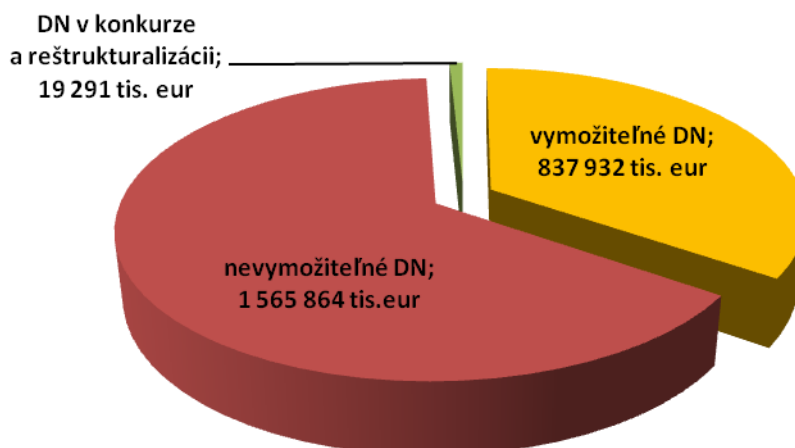
(v tis. eur)

Pásmo veku daňového nedoplatku	Daňový nedoplatok (počet)	suma daňového nedoplatku	z toho:	
			na dani	na sankcii
do 1 roka po splatnosti	183 600	488 930	372 688	116 242
do 2 rokov po splatnosti	154 532	450 119	346 821	103 298
do 3 rokov po splatnosti	132 905	361 560	233 245	128 315
do 4 rokov po splatnosti	93 423	287 533	207 521	80 012
do 5 rokov po splatnosti	84 222	169 181	107 691	61 490
nad 5 rokov po splatnosti	366 296	665 764	471 021	194 743
SPOLU	1 014 978	2 423 087	1 738 987	684 100

(Zdroj: DR SR)

Za účelom kategorizovania daňových nedoplatkov na tie, u ktorých je oprávnený predpoklad vymoženía a na tie, kde je len veľmi malá pravdepodobnosť ich zaplataenia, resp. vymoženía, evidovalo DR SR v riadnej evidencii tzv. vymožitelné daňové nedoplatky, ktoré boli k 31.12.2010 vo výške 837 933 tis. eur (34,6 % z celkových daňových nedoplatkov); a v pomocnej evidencii boli osobitne evidované nevymožiteľné daňové nedoplatky, ktoré boli k 31.12.2010 vo výške 1 585 155 tis. eur (až 65,4 % podiel z celkových daňových nedoplatkov).

V pomocnej evidencii DR SR tiež osobitne evidovalo ako nevymožiteľné aj daňové nedoplatky voči daňovým dlžníkom, na ktorých bol vyhlásený konkurz, alebo ktorým bola povolená reštrukturalizácia a ktoré boli k 31.12.2010 vo výške 19 291 tis. eur.

V porovnaní s rovnakým obdobím predchádzajúceho roka bol v objeme nevymožiteľných daňových nedoplatkoch evidovaných v pomocnej evidencii zaznamenaný pokles o 64 890 tis. eur. Bolo to najmä z dôvodu, že DR SR postúpilo daňové pohľadávky v konkurze, v likvidácii a nevymožiteľné daňové nedoplatky na Slovenskú konsolidačnú, a.s., a ktoré boli následne odpísané z evidencie daňových nedoplatkov. To znamená, že síce došlo k poklesu v celkovom stave daňových nedoplatkov, ale bez pozitívneho dopadu na príjmovú časť ŠR SR.

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

(v tis. eur)

Ukazovateľ	k 31.12. 2008	k 31.12. 2009	k 31.12. 2010	2010 - 2009 (rozdiel)	2010 - 2008 (rozdiel)
Objem daňových nedoplatkov celkom	2 290 544	2 386 908	2 423 088	+ 36 180	+ 132 544
z toho:					
- vymožitelné daňové nedoplatky	711 085	737 165	837 933	+ 100 768	+ 126 848
- daňové nedoplatky v pomocnej evidencii	1 579 459	1 649 743	1 585 155	- 64 588	+ 5 696
z toho:					
- prihlásené daňové nedoplatky do reštrukturalizačného alebo konkurzného konania	36 295	18 989	19 291	+ 302	- 17 004
- nevymožiteľné daňové nedoplatky	1 543 164	1 630 754	1 565 864	- 64 890	+ 22 700
Podiel vymožitelných daňových nedoplatkov na celkových daňových nedoplatkoch (v %)	31,0 %	30,9 %	34,6 %	+ 3,7 %	+ 3,5 %
Podiel nevymožiteľných daňových nedoplatkov na celkových daňových nedoplatkoch (v %)	69,0 %	69,1 %	65,4 %	- 3,7 %	- 3,5 %

(Zdroj: DR SR)

Taktiež pokles v ich objeme bol v nezanedbateľnej miere spôsobený aj odpísaním daňových nedoplatkov evidovaných voči daňovým dlžníkom - právnickým osobám, ktoré boli zrušené bez likvidácie a následne vymazané „ex offo“ z obchodného registra, a to aj z podnetu správcu dane.

K 31.12.2010 výrazne stúpol objem nevymožiteľných daňových nedoplatkov z dôvodu presunu nezaplatenej dorubenej dane z daňovej kontroly do pomocnej evidencie a to najmä na DPH a dani z príjmov právnických osôb u nelikvidných daňových dlžníkov. Najvyšší podiel na celkovej výške nevymožiteľných daňových nedoplatkov bol zaznamenaný u daňových dlžníkov podnikajúcich právnou formou spoločnosť s ručením obmedzeným.

Prehľad daňových nedoplatkov podľa dôvodu ich nevymožiteľnosti v rokoch 2008 až 2010

(v tis. eur)

Dôvod nevymožiteľnosti daňového nedoplatku	k 31.12.2008*	k 31.12.2009	k 31.12.2010
§61 ods. 6 písm. a)	282 746	419 696	455 231
§61 ods. 6 písm. b)	298 076	422 950	518 920
§61 ods. 6 písm. c)	1 912	2 707	9 269
§61 ods. 6 písm. d)	70 832	183 761	243 170
§61 ods. 6 písm. e)	2 418	9 433	6 622
§61 ods. 6	9 036	7 527	80
§65 ods. 2 písm. a)	157 101	104 983	63 319
§65 ods. 2 písm. b)	297 827	203 771	160 932
§65 ods. 2 písm. c)	7 097	6 602	3 903
§65 ods. 2 písm. d)	119 203	81 666	52 757
§65 ods. 2 písm. f)	1 045	591	470
§65 ods. 1	296 198	187 067	51 191
spolu	1 543 491	1 630 754	1 565 864

* hodnoty v SKK boli prepočítané na eur

(Zdroj: DR SR)

§ 61ods. 6 písm. a) až e) – nevymožiteľnosť daňového nedoplatku podľa právnej úpravy platnej od roku 2008

§ 65 ods. 2 písm. a) až f) – nevymožiteľnosť daňového nedoplatku podľa právnej úpravy platnej od roku 2004 do roku 2007

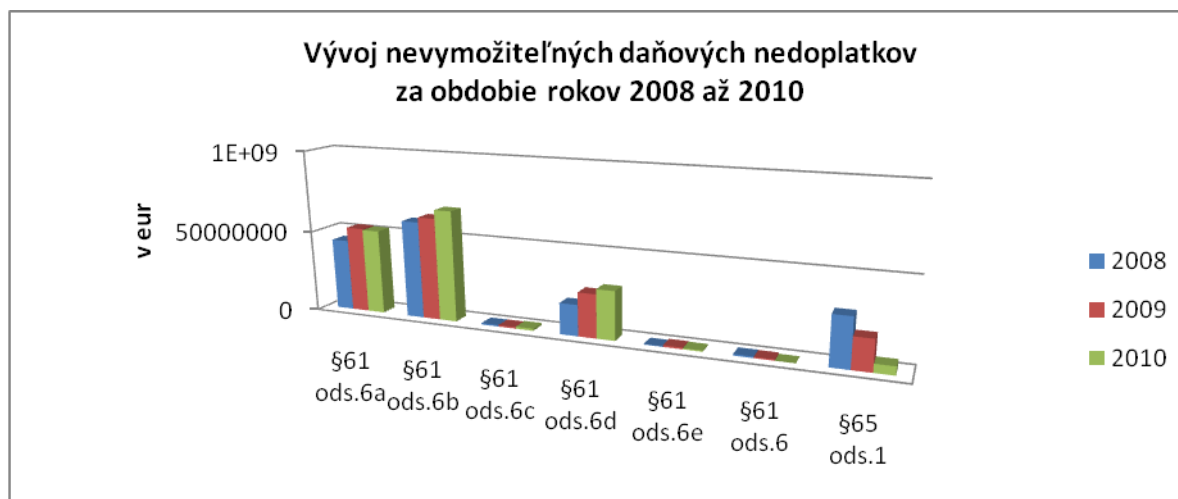
§ 65 ods. 1 – nevymožiteľnosť daňového nedoplatku podľa právnej úpravy platnej od 01.09.1999 do 31.12. 2003

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

§ 61 ods. 6 – nevykonalnosť daňového nedoplatku podľa právnej úpravy platnej do roku 1999 vrátane.

Daňový nedoplatok sa podľa zákona o správe daní a poplatkov považuje za nevykonalný:

- ak jeho vymáhanie od daňového dlžníka alebo aj od iných osôb, od ktorých mohol byť vymáhaný, je bezvýsledné (§ 61 ods. 6 písm. a), § 65 ods. 2 písm. a),
- ak majetkové pomery daňového dlžníka by nevedli ani k čiastočnému uspokojeniu daňového nedoplatku (§ 61 ods. 6 písm. b), § 65 ods. 2 písm. b),
- ak majetok daňového dlžníka nepostačuje ani na pokrytie exekučných nákladov a hotových výdavkov a správca dane rozhodnutím zastaví daňové exekučné konanie (§ 61 ods. 6 písm. c), § 65 ods. 2 písm. c),
- ak je jeho vymáhanie spojené s ťažkosťami a možno predpokladať, že ďalšie vymáhanie by nevedlo ani k čiastočnému uspokojeniu daňového nedoplatku (§ 61 ods. 6 písm. d), § 65 ods. 2 písm. d),
- ak jeho výška v úhrne za všetky dane nepresahuje 165, 97 eura (§ 61 ods. 6 písm. e), § 65 ods. 2 písm. f),
- nevykonalný nedoplatok, pri ktorom je predpoklad, že bude aspoň z časti vymáhaný, sa eviduje na podsúvahových účtoch. Nedoplatky evidované na podsúvahových účtoch je treba exekučne zabezpečiť a vymáhať, len čo je na to daná možnosť, alebo aspoň vykonať taký úkon, ktorým sa premlčanie nedoplatku prerušuje (§ 61 ods. 6),
- za nevykonalný sa považuje nedoplatok, ktorý sa bezvýsledne vymáha od dlžníka aj od iných osôb, od ktorých mohol byť vymáhaný, najmenej 10 rokov po skončení roka, v ktorom tento nedoplatok vznikol, alebo ak by nevedlo vymáhanie zrejme k výsledku, alebo ak je pravdepodobné, že by náklady vymáhania presiahli jeho výťažok, alebo ak nie je nedoplatok nevykonalný, avšak jeho vymáhanie je spojené s veľkými ťažkosťami (§ 65 ods. 1).

Z grafu vyplýva, že najčastejším dôvodom pre ktorý bol správca dane nútený daňový nedoplatok považovať za nevykonalný, bolo práve nezistenie daňovou exekúciou postihnuteľného majetku daňového dlžníka, resp. jeho úplná nemajetnosť. Možno konštatovať, že vykonalnosť práva v súčasnom legislatívnom prostredí je v neprospech veriteľa - správcu dane.

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

V objeme nevyhmožitel'nych daňov'ych nedoplatkoch evidovanych v pomocnej evidencii podľa druhu daní, tvorili najvyššii objem k 31.12.2010 daňové nedoplatky na DPH vo výške 1 070 357 tis. eur (67,52 % podiel na celkov'ych nevyhmožitel'nych daňov'ych nedoplatkoch evidovanych v pomocnej evidencii).

(v tis. eur)

OBDOBIE	Nevyhmožitel'ne daňové nedoplatky k 31.12.2008			nevyhmožitel'ne daňové nedoplatky k 31.12.2009			Nevyhmožitel'ne daňové nedoplatky k 31.12.2010		
	Fyzická osoba	s. r. o.	a. s.	Fyzická osoba	s. r. o.	a. s.	Fyzická osoba	s. r. o.	a. s.
Právna forma daňového dlžníka									
Druh dane									
SPOLU (dane platné do 31.12.1992)	20 731	16 863	2 781	19 687	12 378	2 657	7 104	4 559	2 437
DPH	117 046	766 925	70 918	125 854	845 005	60 952	95 290	885 554	51 555
DPFO - záv. činnosť	1 777	12 415	4 227	1 763	10 297	3 187	1 403	6 044	558
DPFO z podnikania	90 727	0	0	95 080	0	0	75 635	0	0
DPPO	0	321 519	18 394	0	329 635	20 265	0	319 952	11 459
Daň vyber. zrážkou	36	415	118	36	264	118	30	238	121
Majetkové dane	4 710	22 056	2 242	4 932	18 951	1 909	3 676	11 261	748
Spotrebné dane	1 295	23 002	32 107	1 300	13 356	32 107	1 073	214	32 108
CD a DzMV	716	2 053	262	959	1 997	229	727	2 063	114
Pokuty	347	960	114	378	914	107	348	691	117
SPOLU (dane platné od 01.01.1993)	216 654	1 149 345	128 382	230 300	1 220 419	118 874	178 181	1 226 018	96 780
SPOLU (za právnu formu)	237 384	1 166 208	131 163	249 987	1 232 797	121 531	185 285	1 230 577	99 217

(Zdroj: DR SR)

Z hľadiska právnych foriem daňov'ych dlžníkov, boli k 31.12.2010 najvyššie nevyhmožitel'ne daňové nedoplatky evidované práve u spoločností s ručením obmedzeným s podielom až 77,6 %. Druhé v poradí boli fyzické osoby.

V porovnaní s predchádzajúcim rokom sa v rámci vybraných právnych foriem znížil celkový objem nevyhmožitel'nych daňov'ych nedoplatkov najviac u fyzických osôb (o 25,9 %) a u akciov'ych spoločností (o 18,4 %). Toto zníženie bolo spôsobené najmä ich postúpením na Slovenskú konsolidačnú, a. s., za podmienok ustanovených v § 65b ods. 8 zákona o správe daní a poplatkov.

Naopak, v objeme nevyhmožitel'nych daňov'ych nedoplatkov na DPH došlo k ich rastu i napriek skutočnosti, že každoročne dochádzalo k ich čiastočnému úbytku práve z dôvodu postúpenia na Slovenskú konsolidačnú, a. s.

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Na základe analýzy vekovej štruktúry bolo zistené, že DR SR vykazuje vysoký objem nevymožiteľných daňových nedoplatkov viac ako 5 rokov po lehote ich splatnosti. Taktiež kontrolné zistenia preukázali, že správca dane nepostúpil všetky nevymožiteľné daňové nedoplatky u ktorých uplynulo viac ako 5 rokov od konca roka v ktorom vznikli v súlade so zákonom o správe daní a to najneskôr do 31.12.2010.

(v tis. eur)

Pásmo veku nevymožiteľného daňového nedoplatku	nevymožiteľný daňový nedoplatok (počet)	nevymožiteľný daňový nedoplatok (suma)	z toho:	
			na dani	na sankcii
do 1 roka od splatnosti	31 789	206 496	159 629	46 867
do 2 rokov od splatnosti	60 063	331 458	260 335	71 124
do 3 rokov od splatnosti	73 086	302 812	193 253	109 558
do 4 rokov od splatnosti	58 940	244 956	179 334	65 622
do 5 rokov od splatnosti	54 569	137 763	88 658	49 105
nad 5 rokov od splatnosti	341 639	361 670	257 180	104 490
SPOLU	620 086	1 585 155	1 138 389	446 766

(Zdroj: DR SR)

Najvyšší objem nevymožiteľných daňových nedoplatkov bol evidovaný v pásme viac ako 5 rokov po lehote ich splatnosti.

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Prehľad o zaplatených a vymožených sumách daňových nedoplatkov podľa príslušných zložiek daňovej správy

Príloha č. 2

(kontrola – správa – exekúcia) za obdobie rokov 2008 až 2010 a medziročné porovnanie k 30.06.2010 a k 30.06.2011

(v eur)

Ukazovateľ	k 31.12.2008	k 31.12.2009	k 31.12.2010	k 30.06.2010	k 30.06.2011	Medziročný nárast / pokles 2011 - 2010
<i>Zaplatená suma zo zabezpečovacích úkonov</i> - predbežné opatrenie	3 116 212	2 128 812	5 805 330	4 539 661	693 980	- 3 845 681
S P O L U z úkonov kontrolórov	3 116 212	2 128 812	5 805 330	4 539 661	693 980	- 3 845 681
<i>Zaplatená suma z úkonov na vybratie dane</i> - výzva na úhradu daňového nedoplatku (§ 58a)	50 579 333	55 961 49 1	64 889 897	28 699 824	30 561 047	+ 1 861 223
<i>Úhrada daňových nedoplatkov iným spôsobom</i> - preúčtovanie preplátok na dani a nadmerných odpočtov DPH	309 837 781	381 103 9 73	348 1 0 2 9 9 7	200 508 848	193 977 293	- 6 531 555
S P O L U z úkonov správcov	360 417 114	437 065 464	412 992 894	229 208 672	224 5 3 8 3 4 0	- 4 670 332
<i>Zaplatená suma zo zabezpečovacích úkonov</i> - zabezpečovací príkaz - záložné právo	189 238 17 589 060	228 673 27 315 86 4	372 830 20 203 492	241 539 9 525 899	46 911 17 705 049	- 194 628 + 8 179 150
<i>Vymožená suma v daňovom exekučnom konaní</i> - rozhodnutie o začatí daňového exekučného konania - daňová exekučná výzva - exekučné príkazy	15 268 40 6 13 941 21 4 38 955 752	14 043 60 8 20 166 63 8 37 198 46 1	15 594 69 5 16 187 70 6 35 794 600	8 409 306 9 347 189 18 403 291	6 407 305 9 142 059 20 270 508	- 2 002 001 - 205 130 + 1 867 217
<i>Vymožené v iných konaniach na základe prihlásenia pohľadávok exekútorom</i> - konkurz a reštrukturalizácia - v dedičskom konaní - v likvidácii - výkon rozhodnutia súdom alebo súdnym exekútorom	2 337 051 81 989 196 640 400 517	1 130 056 98 313 6 645 265 789	686 369 134 102 47 170 344 343	373 124 92 689 35 837 236 244	1 159 326 43 040 7 190 261 645	+ 786 202 - 49 649 - 28 647 + 25 401
<i>Ostatné</i> (zaplatené napr. na základe)	60 023 966	64 576 05	72 828 773	40 964 844	42 723 962	+ 1 759

NAJVYŠŠÍ KONTROLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

zápisnic o ústnom pojednávaní napísaných exekútorom)		6				118
S P O L U z úkonov exekútorov	148 983 834	165 030 103	162 194 080	87 629 962	97 766 995	+ 10 137 033
SPOLU za daňovú správu	512 517 160	604 224 379	580 992 304	321 378 295	322 999 315	+ 1 621 020

(Zdroj: DR SR)